

Zorgnetwerken en arbeidsrecht: instructierecht

Sabine Vanoverbeke
Joris De Keersmaeker

I. Overzicht

1. Inleiding
2. Netwerken – juridische kwalificatie
3. Netwerken - arbeidsrechtelijke organisatie
4. Arbeidsovereenkomsten betrokken WN's

1. Inleiding

- Organisatie van de Netwerken
 - ✓ Hypothese 1: Partners met eigen WN's
 - ✓ Hypothese 2: Netwerken nemen WN's in dienst
 - ✓ Hypothese 3: Partners stellen WN's ter beschikking van het Netwerk

Van Eeckhoutte, Taquet & Clesse

ADVOCATENASSOCIATIE | GENT-BRUSSEL-LUIK

2. Netwerken – Juridische kwalificatie

- 'Derde gebruiker'?
- Netwerken
 - ✓ Geen nieuwe rechtspersonen
 - ✓ Wel functionele samenwerking

Feitelijke vereniging!

Van Eeckhoutte, Taquet & Clesse

ADVOCATENASSOCIATIE | GENT-BRUSSEL-LUIK

3. Netwerken - arbeidsrechtelijke organisatie

- Hypothese 3 – Partners stellen WN's ter beschikking
 - ✓ Verboden terbeschikkingstelling

“Verboden is de activiteit die ... door een natuurlijke persoon of een rechtspersoon wordt uitgeoefend om door hen in dienst genomen werknemers ter beschikking te stellen van derden die deze werknemers gebruiken en over hen enig gedeelte van het gezag uitoefenen dat normaal aan de werkgever toekomt.”
 - ✓ Derden in het kader van Netwerken?
 - Een derde-Partner
 - Het Netwerk als derde

Van Eeckhoutte, Taquet & Clesse

ADVOCATENASSOCIATIE | GENT-BRUSSEL-LUIK

3. Arbeidsrechtelijke organisatie Netwerken

- ✓ Uitzondering op het verbod op terbeschikkingstelling
 - Beperking van de notie WG-gezag
 - Geen uitoefening van WG-gezag door de derde-gebruiker:
 - Instructies betreffende de naleving van de verplichtingen inzake het welzijn op het werk;
 - Instructies ter uitvoering van een **geschreven overeenkomst** op voorwaarde dat:
 - ➔ Uitdrukkelijk en gedetailleerd instructierecht
 - ➔ Instructies het WG-gezag niet uithollen
 - ➔ De feitelijke uitvoering overeenstemt met de overeenkomst

Van Eeckhoutte, Taquet & Clesse

ADVOCATENASSOCIATIE | GENT-BRUSSEL-LUIK

3. Arbeidsrechtelijke organisatie Netwerken

- Welke instructies?
 - m.b.t. het uit te voeren werk
 - m.b.t. de plaats van tewerkstelling
 - m.b.t. de wijze van rapportering over de verrichte werkzaamheden
 - m.b.t. de arbeids- en rusttijden
 - m.b.t. het naleven van kwaliteitsvereisten
 - m.b.t. het te gebruiken materiaal en de plaats van tewerkstelling
- Wat niet?
 - m.b.t. aanwerving, promotie, loonsverhoging
 - m.b.t. evaluaties
 - m.b.t. sancties
 - m.b.t. loonadministratie
 - m.b.t. afwezigheden (ziekte, vakantie, ...)

Van Eeckhoutte, Taquet & Clesse

ADVOCATENASSOCIATIE | GENT-BRUSSEL-LUIK

3. Netwerken - arbeidsrechtelijke organisatie

- ✓ Sancties
 - Burgerrechtelijk
 - Derde-gebruiker en terbeschikkinggestelde WN verbonden door AO onbepaalde tijd
 - Derde-gebruiker en WG-uitlener hoofdelijk aansprakelijk voor betalen sociale bijdragen, lonen, vergoedingen en voordelen
 - Strafrechtelijk/administratiefrechtelijk
 - Derde-gebruiker en WG-uitlener
 - Sanctie niveau 3: Geldboete 100 – 1.000 EUR (x 6) maal aantal betrokken werknemers // Administratieve geldboete 50 – 500 EUR (x 6) maal aantal betrokken werknemers
 - Exploatieverbod – beroepsverbod – bedrijfssluiting

Van Eeckhoutte, Taquet & Clesse

ADVOCATENASSOCIATIE | GENT-BRUSSEL-LUIK

3. Netwerken - arbeidsrechtelijke organisatie

✓ Tussentijdse conclusie

- Principieel verbod op terbeschikkingstelling
- Uitzondering - beperking van de notie werkgeversgezag
 - Instructierecht opnemen in intentieverklaring/Netwerkovereenkomst of bijlage!

Van Eeckhoutte, Taquet & Clesse

ADVOCATENASSOCIATIE | GENT-BRUSSEL-LUIK

3. Netwerken - arbeidsrechtelijke organisatie

✓ Modelclausule instructierecht

- Mogelijk te geven instructies:
 - Instructies met betrekking tot de timing/planning van de uit te voeren taken (bv. welke huisbezoeken en wanneer deze uitgevoerd moeten worden, aanwezigheid op overlegvergaderingen);
 - Instructies met betrekking tot de toegang tot locaties van waaruit het Netwerk zal opereren (bv. locaties voor de overlegvergaderingen, locaties voor specifiek materiaal);
 - Instructies met betrekking tot specifieke omstandigheden, procedures en handelswijzen waarmee rekening dient te worden gehouden bij het vervullen van de taken (vb. specifieke afspraken, handelswijzen, kwaliteitsvereisten binnen het Netwerk ...);

Van Eeckhoutte, Taquet & Clesse

ADVOCATENASSOCIATIE | GENT-BRUSSEL-LUIK

3. Netwerken - arbeidsrechtelijke organisatie

- Instructies met betrekking tot de operationele rapportering over de uit te voeren taken (bv. wijze waarop (schriftelijk/mondeling), frequentie, ...);
- Instructies met betrekking tot het correct uitvoeren door een werknemer van de taken toegewezen aan de Partner-werkgever in het kader van deze Overeenkomst;
- Specifieke taak-gerelateerde aanwijzingen, met inbegrip van specifieke training, vorming en opleiding voor het uitvoeren van de taken en die specifiek zijn in het kader van het Netwerk;
- Instructies om schade te voorkomen/te beperken (vb. verbod om taken verder uit te voeren omwille van manifeste fouten);
- ...

Van Eeckhoutte, Taquet & Clesse

ADVOCATENASSOCIATIE | GENT-BRUSSEL-LUIK

3. Netwerken - arbeidsrechtelijke organisatie

- **Verboden instructies:**
 - aanwervingsbeleid (processen, interviews, selectie- en aanwervingscriteria);
 - beleid inzake training, vorming en opleiding, uitgezonderd deze die noodzakelijk zijn voor het vervullen van de taken en die specifiek zijn aan het Netwerk;
 - controle van de arbeidstijd en het bepalen van eventuele overuren, rustpauzes of inhaalrustdagen;
 - toelating en rechtvaardiging van afwezigheden (ziekte, klein verlet, vakantie, ...);
 - beleid inzake disciplinaire sancties en ontslag;
 - hiërarchische rapportering (evaluatie- en functioneringsgesprekken, ...).

Van Eeckhoutte, Taquet & Clesse

ADVOCATENASSOCIATIE | GENT-BRUSSEL-LUIK

3. Netwerken - arbeidsrechtelijke organisatie

- Aanduiding vaste contactpersonen:
 - Elke Partner duidt een contactpersoon aan;
 - De Netwerkcoördinatie heeft steeds actuele lijst;
 - Bij wijziging contactpersoon melden aan Netwerkcoördinatie + andere partners;
 - Elementen, waar er geen schriftelijk instructierecht is voor voorzien conform artikel 31 § 1 3de paragraaf van de Wet van 24 juli 1987, zullen aan deze contactpersonen gemeld moeten worden.

Van Eeckhoutte, Taquet & Clesse

ADVOCATENASSOCIATIE | GENT-BRUSSEL-LUIK

3. Netwerken - arbeidsrechtelijke organisatie

✓ Informatieverplichting

- Ondernemingsraad – Comité voor preventie en bescherming op het werk - Vakbondsafvaardiging
- 2 aspecten:
 - elke Partner-werkgever brengt ondernemingsraad op de hoogte - bestaan intentieverklaring/Netwerkovereenkomst met instructierecht (t.a.v. zijn werknemers)
 - afschrift met gedeelte intentieverklaring/Netwerkovereenkomst over instructierecht bezorgen aan de leden van zijn ondernemingsraad die hierom verzoeken

Bij weigering → VERBODEN TERBESCHIKKINGSTELLING!

Van Eeckhoutte, Taquet & Clesse

ADVOCATENASSOCIATIE | GENT-BRUSSEL-LUIK

3. Netwerken - arbeidsrechtelijke organisatie

- ✓ Bespreking met Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten (FOD WASO)!
 - Modelclausule gevalideerd en project goedgekeurd door hoofdbestuur TSW
 - Sociale inspecteurs werden ingelicht
 - Aandachtspunten:
 - Situatie op terrein primeert op die van de modelclausule
 - Partners verantwoordelijk indien ze verder gaan dan bewoordingen modelclausule
 - Werknemer kan:
 - Klacht indienen → inspectie zal dan controle uitvoeren
 - Toetsing laten doen door de rechtbank

Van Eeckhoutte, Taquet & Clesse

ADVOCATENASSOCIATIE | GENT-BRUSSEL-LUIK

4. Arbeidsovereenkomsten betrokken werknemers

- ✓ Te regelen in de individuele arbeidsovereenkomsten (bijlage):
 - Functiebeschrijving -nieuwe functie/taken
 - Plaats van tewerkstelling –flexibiliteit overeenkomen nl. werken in mobiele teams
 - Uurrooster – nieuwe uurregeling
 - Rapportering - standaardzin: "De persoon aan wie gerapporteerd wordt maakt geen essentieel bestanddeel uit van de arbeidsovereenkomst en kan éézijdig door de werkgever gewijzigd worden."

Van Eeckhoutte, Taquet & Clesse

ADVOCATENASSOCIATIE | GENT-BRUSSEL-LUIK

4. Arbeidsovereenkomsten betrokken werknemers

- ✓ NIET te regelen in de individuele arbeidsovereenkomsten (bijlage):
 1. Verwijzingen naar de terbeschikkingstelling
 2. Het instructierecht (geen verwijzingen naar de wet van 24 juli 1987)

Van Eeckhoutte, Taquet & Clesse

ADVOCATENASSOCIATIE | GENT-BRUSSEL-LUIK

Van Eeckhoutte, Taquet & Clesse

ADVOCATENASSOCIATIE | GENT-BRUSSEL-LUIK